

Nr. 186/C2/753/III-5/2016

29.03. 2016

Doamnei
judecător dr. Iulia Cristina TARCEA
VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Stimată doamnă președinte,

În referire la adresa dvs. nr. 152 din 17 februarie 2016, am onoarea să vă transmit **punctul de vedere** formulat de Ministerul Public în problema de drept care formează obiectul dosarului nr. 3/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul Competent să judece recursul în interesul legii privind *„interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 127 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă în privința sintagmei <instanța la care își desfășoară activitatea> și a noțiunii de <grefier>, raportat la sintagma <instanța la care își desfășoară activitatea>”*.

Potrivit actului de sesizare reprezentat de recursul în interesul legii formulat de Colegiul de Conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în aceste probleme de drept s-au conturat câte două opinii, după cum urmează:

I. În prima problemă de drept ce a creat divergența de practică judiciară vizând înțelesul sintagmei cuprinsă în primul alineat al art. 127 din

Codul de procedură civilă, respectiv *"competența instanței la care își desfășoară activitatea"*, când judecătorul (procurorul/asistentul judiciar/grefierul) are calitatea de reclamant, au existat două opinii.

I.1. Într-o primă opinie, s-a apreciat că dispozițiile art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt de strictă interpretare, acestea fiind incidente doar în situația în care litigiul este de competența instanței la care își desfășoară **efectiv** activitatea judecătorul reclamant.

În argumentarea acestei opinii, s-a reținut că norma prevăzută de text reglementează un caz de competență facultativă pentru ipoteza în care judecătorul, asistentul judiciar sau grefierul are calitatea de reclamant și că această normă interzice sesizarea instanței competente dacă aceasta este cea la care reclamantul își desfășoară efectiv activitatea sau, în cazul procurorului, când acesta funcționează efectiv la parchetul de pe lângă instanța competentă să judece litigiul.

S-a reținut că sintagma folosită de legiuitor în art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă *"competența instanței la care își desfășoară activitatea"* nu poate fi interpretată în sens larg, de curte de apel în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea judecătorul/procurorul/asistentul judiciar/grefierul – reclamant, ci are înțelesul de instanță judecătorească la care acesta funcționează efectiv.

Ca atare, s-a opinat că prevederile art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu sunt incidente în situația în care reclamantul (judecător, procuror, asistent judiciar, grefier) nu își desfășoară activitatea în cadrul instanței competente să soluționeze litigiul, competența de soluționare a cererii fiind stabilită în funcție de normele procesuale de drept comun sau de cele aplicabile fiecărui tip de acțiune (litigiu de muncă, partaj succesoral, etc.).

Numai în situația în care reclamantul, judecător sau grefier funcționează **efectiv** în cadrul instanței competente a soluționa cererea de chemare în judecată, conflictul de competență a fost dezlegat în favoarea instanței de același grad din raza teritorială a unei curți de apel învecinate.

În aceste cazuri au fost avute în vedere situațiile în care acțiunile au fost formulate de reclamânți având calitatea de judecători/grefieri care funcționau la judecătorie, nu la tribunal, ca instanță competentă material să soluționeze cauza (ambele instanțe aflate în circumscripția aceleiași curți de apel), de reclamânți, procurori la parchetele de pe lângă judecătoriile aflate în circumscripția aceleiași curți de apel cu a tribunalului, instanță competentă în soluționarea cauzei, precum și acelea în care instanța competentă să soluționeze cauza în primă instanță era chiar tribunalul unde reclamantul își desfășura activitatea ca grefier.

1.2. În cea de a doua opinie, s-a statuat în sensul că noțiunea de *"instanță la care își desfășoară activitatea"* prevăzută de textul legal enunțat, trebuie interpretată în sens larg, cu privire la toate ciclurile procesuale ale judecății, calitatea de judecător/procuror/asistent judiciar/grefier a reclamantului atrăgând aplicarea dispozițiilor art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, indiferent de instanța/parchetul la care își desfășoară activitatea, în măsura în care acestea aparțin circumscripției curții de apel din a cărei rază face parte și instanța căreia i-ar reveni, în mod obișnuit, competența soluționării cererii.

S-a arătat că finalitatea acestui text este aceea de a evita cazurile de bănuială legitimă care duceau, sub vechea reglementare, la formularea cererii de strămutare.

Rațiunea pentru care legiuitorul a înțeles să reglementeze această situație a fost aceea de a înlătura orice suspiciune de soluționare cu părtinire a cauzei din pricina calității părților.

Așa fiind, s-a apreciat că dispozițiile art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă trebuie interpretate în sensul că necompetența teritorială absolută privește toate instanțele aflate în circumscripția curții de apel, iar împrejurarea că reclamantul nu funcționează efectiv la instanța competentă teritorial și material să judece litigiul nu este de natură a împiedica aplicarea dispozițiilor art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Deciziile prin care unele complete ale instanței supreme învestite cu soluționarea conflictelor negative de competență au dezvoltat aceste considerente s-au raportat la situații în care: acțiunea formulată de reclamantul judecător ar fi fost în competența tribunalului aflat în circumscripția curții de apel, curte de apel unde acesta își desfășura activitatea în calitate de judecător și, în acest caz, curtea de apel nu ar fi putut soluționa calea de atac ce ar fi fost exercitată în cauză împotriva hotărârii tribunalului; acțiunea a fost formulată de un procuror de la parchetul de pe lângă curtea de apel, iar soluționarea acesteia în primă instanță era de competența unui tribunal din circumscripția acelei curți de apel; acțiunea a fost formulată de judecători și grefieri de la judecătorii și respectiv, procurori de la parchetele de pe lângă acestea, iar tribunalul era instanța competentă să soluționeze cauza în primă instanță.

II. Cea de-a doua problemă de drept care a creat divergență în legătură cu aplicarea art. 127 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă a vizat interpretarea noțiunii de "grefier", respectiv dacă aceste norme de drept sunt sau nu incidente și *în cazul reclamanților ce fac parte din personalul auxiliar de specialitate (grefier) la parchetele de pe lângă instanțele judecătorești*, astfel:

II.1. Într-o primă opinie, s-a considerat că, într-o asemenea situație, ipoteza normei cuprinsă în art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu este incidentă, scopul acesteia, acela de a asigura imparțialitatea obiectivă a instanței de judecată, neputând fi înfrânt în cazul personalului auxiliar care nu își desfășoară activitatea *în cadrul instanței competente* să judece cauza.

În argumentarea acestei opinii s-a reținut că soluția se impune pornind de la interpretarea literală a textului art. 127 alin. (3) din Codul de procedură civilă, astfel încât, fiind vorba de o normă cu caracter special, ea este de strictă interpretare și nu poate fi supusă unei interceptări extensive.

II.2. În cea de a doua opinie, s-a apreciat că, într-o asemenea situație, norma prevăzută de dispozițiile art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă este incidentă.

În motivarea acestei opinii, s-a reținut că, din interpretarea teleologică a prevederilor art. 127 alin. (3) din Codul de procedură civilă, rezultă că înțelesul noțiunii de „grefieri” nu poate avea sensul strict de grefieri care își desfășoară activitatea în cadrul instanțelor judecătorești, fiind evident că, în raport de prevederile Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și ale Legii nr. 567/2004 privind Statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, textul de lege se aplică și în situația grefierilor care își desfășoară activitatea în cadrul parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești, în cadrul acestor parchete desfășurându-și activitatea, de altfel, și procurorii pe care aceeași normă legală îi menționează expres.

Apreciez că opiniile exprimate la pct. I.1. și II.2. sunt în litera și spiritul legii pentru următoarele considerente:

§ 1. Prezentare de ansamblu a competenței facultative prevăzută de art. 127 din Codul de procedură civilă. Natura juridică și rolul acesteia. Elemente de drept comparat.

1.1. Într-o reglementare fără precedent în dreptul procesual civil român, prin art. 127 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, sub denumirea marginală „*Competența facultativă*”, text cuprins în Capitolul III – „*Dispoziții speciale*” din Titlul III – „*Competența instanțelor judecătorești*” a fost reglementată distinct situația particulară a competenței de soluționare a cererilor în care judecătorii, procurorii, grefierii și asistenții judiciari au, fie calitatea de reclamant, fie de pârâți.

1.2. Doctrina și jurisprudența, inclusiv cea dezvoltată până la acest moment de Curtea Constituțională sunt unanime în a recunoaște rolul acestei reglementări, acela de a constitui un mecanism procesual menit să asigure

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORULUI GENERAL

garanții de imparțialitate a judecătorilor¹ pentru situația în care aceasta ar putea fi afectată de calitatea părților din proces, înlăturându-se astfel aprioric suspiciunile rezonabile de parțialitate ce ar putea plana asupra instanței investită cu soluționarea unei cauze, suspiciuni determinate de această împrejurare particulară².

În mod similar, în dreptul francez, sistem în care instituția analizată se regăsește în art. 47 din Noul Cod de procedură civilă, asupra sa existând o

¹ Analizat din această perspectivă, art. 127 din Codul de procedură civilă, republicat să circumscrie garanțiilor de imparțialitate obiectivă componente ale dreptului la un proces echitabil, consfințit de art. 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Asemenea garanții se apreciază, între altele, pe baza unor elemente ce țin de modalitatea în care Statele Membre ale Convenției înțeleg să-și organizeze sistemul judiciar și, implicit, administrarea actului de justiție.

Astfel, imparțialitatea obiectivă constă în a se determina dacă, independent de conduita personală a membrilor unei instanțe, unele împrejurări sau fapte ce se pot verifica autorizează a pune în discuție imparțialitatea lor, în această materie, aparențele joacă un rol deosebit, chiar decisiv în unele situații, de vreme ce, pe baza acestora, poate fi apreciată încrederea pe care organizarea sistemului judiciar trebuie să o inspire publicului în ceea ce privește înfăptuirea actului de justiție (C. Bîrsan, „*Convenția Europeană a Drepturilor Omului*”, Ediția 1, Editura CH Beck, București, 2005, n.267, p.495 și jurisprudența loc.cit., nota 1 subsol, p.495; G. Boroi, „*Drept procesual civil*”, Editura Hamangiu, București, 2015, p.11; V-M. Ciobanu în „*Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat*”, V.M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), Editura Universul Juridic, București, 2013, comentariu art.6, n.3 p.18).

Chiar și autorii care utilizează noțiunea de **imparțialitate funcțională** arată fie că, în această privință, chestiunea imparțialității judecătorului pune în discuție exercitarea atribuțiilor, independent de atitudinea personală sau de convingerile sale profunde, aceasta urmând a fi apreciată în aceeași manieră pentru oricare judecător aflat în aceeași situație (Jean – François Renucci, „*Tratat de drept european al drepturilor omului*”, Editura Hamangiu, București, 2009, p.447 și autorii loc. cit, nota 716 subsol).

Astfel spus, din această perspectivă, imparțialitatea funcțională se raportează la opinia altuia cu privire la magistrat și se pune problema unei parțialități, atunci când riscul de prejudecată provine din organizarea defectuoasă a sistemului judiciar, punând un magistrat în situația de a fi suspectat în mod legitim de către terți că ar putea avea o opinie prestabilită asupra soluției litigiului (R. Chiriță, „*Convenția europeană a drepturilor omului. Comentarii și explicații*”, ediția a 2-a, Editura CH Beck, București, 2008, n. 147, p.287, n. 152, pp.292-293 și autorii loc. cit).

Independent de terminologia utilizată și semnificațiile oferite noțiunii analizate, elementul comun, unanim acceptat, pe baza căruia se apreciază asupra imparțialității ce formează obiect al prezentei analize este dat de modul în care organizarea sistemului judiciar și exercitarea funcțiilor judiciare la nivelul Statelor Membre ale Convenției permite salvagardarea aparențelor de imparțialitate sau, dimpotrivă, plasează suspiciuni rezonabile în această privință.

În mod similar, în considerarea art. 41 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a analizat normele procedurale naționale din perspectiva cerinței de imparțialitate obiectivă ce rezultă din dreptul la o bună administrare (Hotărâre din 8 mai 2014, *H.BN c/a Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, Attorney General*, cauza C-604/12, § 53 și 55);

² I. Leș, „*Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole*”, Editura CH Beck, București, 2013, comentariu art. 127, n.1 și 2, p.211; I. Deleanu, „*Tratat de procedură civilă*”, Vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2013, p.731; A. Constanda, „*Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole*”, G. Boroi (coord), vol. I, Editura Hamangiu, București, 2013, comentariu art. 127, p.336.

Curtea Constituțională, decizia nr. 558 din 16 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 897 din 10 octombrie 2014, § 23 și 24; decizia nr. 49 din 17 februarie 2015, publicată în Monitorul oficial, partea I, nr. 189 din 20 martie 2015, § 18 și 19;

istorie doctrinară și jurisprudențială, mecanismul sesizării, respectiv al trimiterii la o jurisdicție învecinată, atunci când un magistrat sau un auxiliar al justiției este reclamant ori pârât într-un proces este privit ca un mijloc preventiv de garantare a imparțialității instanței, recuzarea și abținerea fiind calificate ca mecanisme curative, având același scop³.

1.3. În literatura juridică română s-a observat și că normele cuprinse în art. 127 din Codul de procedură civilă asigură concilierea necesară între dreptul de acces la justiție, drept fundamental de care judecătorul se bucură întocmai oricărui alt cetățean și necesitatea obiectivă, ca imparțialitatea obiectivă a instanței să fie mai presus de orice îndoială rezonabilă⁴.

Totodată, s-a considerat că normele în discuție pot fi privite și ca o ingerință în dreptul de acces la justiție, ingerință justificată de un interes legitim (apărarea prestigiului justiției, asigurarea imparțialității obiective și subiective a instanței) și care este proporțională cu scopul urmărit, neaducând atingere însăși substanței dreptului (disconfortul eventual nu este determinat și trebuie acceptat în mod firesc în considerarea intereselor celeilalte părți), astfel încât dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituție și ale art. 6 par. 1 din Convenție nu se opun unei reglementări precum cea în discuție⁵.

1.4. După cum s-a observat deja în doctrină, spre deosebire de modelul francez care indică într-o exprimare generală subiecții plasați în ipoteza

³ „*Étude : L'impartialité de la juridiction prud'homale*

(https://www.courdecassation.fr/publications_26/mensuel_droit_travail_2230/mensuel_droit_travail_2015_7090/travail_n_7091/juridiction_prud_31381.html) - consultat la 10 martie 2016);

⁴ Gh. L. Zidaru, „*Noul Cod de procedură civilă. Comentat și adnotat.*”, V. M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), Editura Universul Juridic, București, 2013, n.1 p. 378, Gh. L. Zidaru „*Prorogarea legală de competență în Noul Cod de procedură civilă*”, Curierul Judiciar nr. 9/2012, p. 522; Gh. L. Zidaru, „*Competența instanțelor judecătorești în dreptul procesual civil român și german*”, Editura Universul Juridic, București, 2015, p. 544 – 545;

⁵ Gh. L. Zidaru, „*Competența instanțelor judecătorești în dreptul procesual civil român și german*”, precit., p. 545 nota 1 subsol.

Același autor în „*Prorogarea legală de competență în Noul Cod de procedură civilă*”, precit., p. 522, nota 16 subsol și în „*Noul Cod de procedură civilă. Comentat și adnotat.*”, precit., nota 1 subsol, p. 378.

În același sens, G. C. Frențiu, „*Observații referitoare la competența instanței reglementate de art. 127 din Codul de procedură civilă referitor la competența facultativă*”, Dreptul nr. 11/2015, p. 17 – 18;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORULUI GENERAL

art. 47 din Codul de procedură civilă, legiuitorul român a optat pentru o enumerare expresă și limitativă a acestora⁶.

Indicarea în cuprinsul art. 127 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă a categoriilor profesionale cărora li se aplică este expresia preocupării legiuitorului român de a preveni excesele de interpretare, deci pentru o aplicare sigură a textului⁷.

Omisiunea textului de a se referi la magistrații asistenți a fost explicată în doctrină prin aceea că ei își desfășoară activitatea la instanța supremă care, în materie civilă, nu are competență de primă instanță, în termeni similari punându-se problema și în privința judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție și a procurorilor de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție⁸.

⁶ În acest sens, I. Deleanu, „*Tratat de procedură civilă*”, precit, p. 730; I. Deleanu, „*Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole*”, vol. I, Editura Hamangiu, București, 2013, comentariu art. 127, p. 214;

Astfel, art. 47 din Codul de procedură civilă francez include în sfera sa de aplicare magistrații și auxiliarii justiției, această ultimă sintagmă generând vaste distincții doctrinare și jurisprudențiale în privința unor categorii profesionale implicate în activitatea judiciară (ex: avocați, executori judecătorești, administratori judiciari, experți, notari, etc.).

⁷ I. Deleanu, „*Tratat de procedură civilă*”, precit, nota 1 subsol, p. 730.

Includerea în sfera de aplicare a textului exclusiv a judecătorilor, procurorilor, grefierilor și asistenților judiciari este rezultatul, pe de o parte, a unei selecții pe care legiuitorul a făcut-o aprioric, pe baza atribuțiilor, rolului și exigențelor stabilite pentru aceste categorii prin Constituție, Legea de organizare judiciară, Legea privind Statutul judecătorilor și al procurorilor, Legea privind Statutul personalului auxiliar de specialitate și Codurile deontologice ale acestor profesii.

⁸ M. Tăbărcă, „*Drept procesual civil. Teoria Generală*”. Vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2013, n. 273, p. 666.

În acest context, cu privire la procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, se cuvine a se observa și situația particulară a procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și de la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

Astfel, potrivit art. 5 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, modificată și completată, în cadrul Direcției Naționale Anticorupție se pot înființa, prin ordin al procurorului șef al acestei direcții, servicii teritoriale, servicii, birouri și alte compartimente de activitate; sediul serviciilor teritoriale și circumscripția acestora se stabilesc de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, de regulă, în localitățile în care își au sediul parchetele de pe lângă curțile de apel și în raport cu circumscripția acestora.

Potrivit art. 75 din Regulamentul de ordine interioară al Direcției Naționale Anticorupție aprobat prin Ordinul nr. 1643/C din 15 mai 2015 a Ministrului Justiției, publicat în Monitorul Oficial, partea I, nr. 350 din 21 mai 2015, structura teritorială a Direcției Naționale Anticorupție este constituită din 14 servicii teritoriale care au sediile în localitățile de reședință ale parchetelor de pe lângă curțile de apel, având aceeași circumscripție teritorială și un birou teritorial, cu sediul în mun. Baia Mare.

În prezent, în cadrul Direcției Naționale Anticorupție există Structura Centrală, 14 servicii teritoriale ale căror circumscripții coincid cu circumscripțiile parchetelor de pe lângă curțile de apel (cu excepția mun. București) și un birou teritorial, în mun. Baia Mare.

În mod similar, în cazul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, potrivit art. 4 alin. (1), (3), (4) din Legea nr. 508/2004, modificată și completată, această direcție este organizată în structură centrală și structură teritorială. În circumscripția teritorială a parchetelor de pe lângă

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORUI GENERAL

1.5. O altă deosebire a instituției juridice reglementată de art. 127 din Codul de procedură civilă, republicat, față de reglementarea similară din Codul de procedură civilă francez este reprezentată de natura juridică a acesteia.

Astfel, în dreptul francez, pe baza prevederilor art. 47 teza a II-a, ce conferă părților posibilitatea de a cere, direct în apel, trimiterea cauzei la o jurisdicție limitrofă de același grad, deci la o altă curte de apel, s-a considerat că textul nu instituie o excepție de necompetență, ci o prerogativă specifică, astfel încât regimul excepțiilor de procedură nu îi este aplicabil. În esență, se vorbește despre o putere discreționară a părților de a invoca textul în orice stadiu al procedurii, chiar direct în apel și diferența între diferitele grade de jurisdicție este marcată sintetic astfel: privilegiul părții de a alege jurisdicția

---

curțile de apel se înființează, prin ordin al procurorului șef al Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, servicii teritoriale conduse de procurori șefi, precum și birouri teritoriale în circumscripția teritorială a parchetelor de pe lângă tribunale.

Potrivit art. 1 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, aprobat prin Ordinul nr. 1226/C din 15 aprilie 2009 al Ministrului Justiției, publicat în Monitorul Oficial, partea I, nr. 367 din 1 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, această direcție își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul României, prin procurori specializați în combaterea infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism.

În art. 83 din același regulament se arată că structura teritorială a Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este constituită din 15 servicii teritoriale care au sediile în localitățile de reședință ale parchetelor de pe lângă curțile de apel, având aceeași circumscripție teritorială și birouri teritoriale, constituite prin ordin al procurorului șef direcție.

În prezent, structura teritorială a Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism cuprinde 15 servicii teritoriale și 26 birouri teritoriale.

Prin urmare, în cazul procurorilor încadrați în cadrul directoratelor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin excepție de la prevederile art. 89 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, modificată și completată, chiar dacă aceștia au atribuții pe întreg teritoriul României, ei își desfășoară activitatea (cu excepția celor din structura centrală), la structurile teritoriale cu personalitate juridică – servicii și birouri.

Prin urmare, procurorii din cadrul structurilor teritoriale ale Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, chiar dacă pe perioada activării în cadrul acestor structuri dobândesc temporar gradul profesional de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, activează efectiv în cadrul serviciilor ori birourilor organizate, corespondente circumscripțiilor teritoriale ale curților de apel și tribunalelor.

În consecință, în cazul acestor procurori, instanța la care activează este dată de curtea de apel sau tribunalul pe lângă care își desfășoară activitatea parchetul în a cărui circumscripție teritorială este înființat serviciul sau biroul.

Ca atare, din perspectiva aplicării dispozițiilor art. 127 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, republicat, procurorii din cadrul structurilor teritoriale (servicii și birouri) constituite în cadrul Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism beneficiază de același regim juridic, întocmai procurorilor de la parchetele de pe lângă curțile de apel și tribunale.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORULUI GENERAL

nu este valabil decât în primă instanță; în apel există doar un privilegiu de trimitere⁹.

În schimb opțiunea neechivocă a legiuitorului român a fost aceea de a plasa instituția similară consacrată prin art. 127 din Codul de procedură civilă sub un regim juridic circumscris regulilor competenței teritoriale și, în privința cererilor în care judecătorul, procurorul, asistentul judiciar sau grefierul este reclamant, regimul ales a fost unul propriu necompetenței de ordine publică, astfel cum este definită de art. 129 alin. (2) pct. 3 din același cod.

Acest aspect rezultă cu prisosință, pe de o parte, din formularea imperativă a verbului cuprins în alin. (1) al textului – „*va sesiza*”, precum și din natura juridică a interesului social protejat de normă (prestigiul justiției interesând îndeobște ordinea publică), ceea ce înseamnă că pentru judecătorul reclamant sesizarea altei instanțe decât aceea la care își desfășoară activitatea este obligatorie¹⁰.

Aceeași concluzie se desprinde și din analiza istoricului reglementării, prin compararea redactării avută de text anterior Legii nr. 76/2012, cu redactarea pe care acesta a primit-o ca urmare a modificărilor aduse prin Legea de punere în aplicare a Codului de procedură civilă¹¹, precum și din

⁹ Sylvie Durfort, „*Cronique de procedure civile. Le privilège des gens de Justice de l'art. 47 NCPC*” în Revue Juridique de l'Ouest, no 2/1995, p. 223 și jurispr. loc. cit. notele 10 și 11 subsol, p. 224 și jurispr. loc. cit., nota 13 subsol (http://www.persee.fr/doc/juro_0990-1027_1995_num_8_2_2222 - consultat la 10 martie 2016).

În același sens, Rapport de M. Vasseur, conseiller rapporteur, pct. II – 1.3.3. par. 3 – 5, jurisprudența și autorii loc. cit., notele 81 – 85 subsol (https://www.courdecassation.fr/jurisprudence_2/avis_15/integralite_avis_classes_annees_239/2011_3825/23_mai_2011_1100003_3976/vasseur_conseiller_20588.html - consultat la 10 martie 2016).

¹⁰ În același sens, I. Leș, „*Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole*”, precit., n. 7, p. 212.

Din această perspectivă există o perfectă concordanță între finalitatea normei, valorile sociale ocrotite prin edictarea acesteia și expresia folosită de legiuitor pentru exprimarea acestei finalități, a mijloacelor de atingere a acesteia, textul încadrându-se fără echivoc în categoria normelor imperative, atît prin scopul reglementării, cât și față de formula de redactare (pentru clasificarea normelor de procedură, M. Fodor, „*Drept procesual civil*”, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 58 – 60; A. Tabacu, „*Drept procesual civil*”, Editura Universul Juridic, București, 2013, n. 14, 15, p. 21; G. Boroș, M. Stancu, „*Drept procesual civil*”, p. 6 – 7; M. Tăbărcă, op. cit., nr. 51 – 2, p. 30 – 31).

¹¹ Anterior Legii nr. 76/2012, norma ce face obiect al prezentei analize se regăsea în cuprinsul art. 123 alin. (2) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 485 din 15 iulie 2010 având următoarea redactare: „*Dacă un judecător are calitatea de reclamant într-o cerere de competența instanței la care își desfășoară activitatea, pârătul poate cere până la primul termen de judecată la*

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORUI GENERAL

comparația cu modalitatea de redactare a prevederilor alin. (2) al aceluiași articol care, pentru ipoteza cererii în care judecătorul are calitatea de pârât, stabilește o necompetență de ordine privată.

Obiter dictum, pentru judecătorul reclamant și oricare dintre subiecții expres și limitativ indicați în art. 127 alin. (3) din Codul de procedură civilă, republicat nu există opțiunea sesizării instanței competente în mod normal, fiind obligatorie pentru aceștia sesizarea unei alte instanțe de același grad aflată în circumscripția oricăreia dintre curțile de apel învecinate curții de apel în a cărei circumscripție se află instanța la care își desfășoară activitatea. Doar sub acest din urmă aspect operează un drept de alegere pe care și-l exercită reclamantul, alegerea operând între mai multe instanțe deopotrivă competente, instanțe în privința cărora se produce prorogarea legală de competență.

Așadar, și din această perspectivă există o perfectă concordanță a instituției reglementată cu denumirea marginală a textului, de vreme ce reclamantul are dreptul de a alege între instanțele aflate în circumscripțiile curților de apel învecinate, instanțe de același rang cu cea la care acesta își desfășoară activitatea și care ar fi în mod obișnuit competentă teritorial¹².

---

care este legal citat declinarea competenței, având alegerea între oricare dintre instanțele de același grad prevăzute la alin. (1).”

Configurarea primită de text urmare modificărilor aduse prin art. 13 pct. 40 din Legea nr. 76/2012, coroborat cu modificările aduse prin același act normativ regimului invocării excepției de necompetență de ordine privată și a celei privind necompetența materială și teritorială de ordine publică, confirmă ceea ce doctrina și jurisprudența analizate au stabilit, și anume, că prin art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în actuala sa redactare, se instituie o situație de necompetență absolută a instanței la care își desfășoară activitatea una dintre persoanele expres enunțate în normă ce au calitatea de reclamant într-o cauză (G.C. Frențiu, „**Observații ...**”, precit, p. 18; G. Boroș, M. Stancu, op. cit., p. 233).

De asemenea, modificarea legislativă adusă textului analizat prin Legea nr. 76/2012 a fost pusă de o parte a doctrinei și pe seama faptului că soluția inițială prezenta dezavantajul unor consecințe dilatorii semnificative pentru reclamant precum și riscul neinvocării excepției de necompetență *in limine litis*, datorită neștiinței sau neglijenței pârâtului (Gh. L. Zidaru, „**Noul Cod de procedură civilă. Comentat și adnotat.**”, precit, n. 2, p. 378 – 379).

¹² Astfel, în doctrină s-a arătat că deoarece, atât în cazul în care judecătorul are calitatea de reclamant, cât și în cazul în care are calitatea de pârât, reclamantul are alegerea între instanțe deopotrivă competente, este vorba despre competență teritorială alternativă (facultativă), după cum reiese de altfel din denumirea textului (A. Costanda, op. cit., p. 3366 – 337).

Într-o altă observație doctrinară, remarcându-se redactarea imperativă a textului art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, se arată ca, în aceste ipoteze, „*competența facultativă*” este restrânsă pentru judecătorul reclamant, ea fiind limitată la opțiunile determinate de text (I. Leș, op. cit., n. 7, p. 212);

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORUI GENERAL

Ca atare, textul art. 127 din Codul de procedură este aplicabil nu numai în cazul competenței teritoriale de ordine privată și, întrucât nu cuprinde nicio mențiune sub acest aspect, precum și față de scopul reglementării, respectiv asigurarea judecării în condiții de deplină imparțialitate, el este aplicabil și atunci când competența instanței ce ar trebui să soluționeze cererea de chemare în judecată este una exclusivă¹³.

1.6. Referitor la momentul la care interesează calitatea de judecător, procuror, grefier sau asistent judiciar a reclamantului, în doctrină și practica judiciară s-a apreciat unanim că acesta este cel al formulării cererii de chemare în judecată¹⁴.

Soluția este justă și se regăsește și în doctrina și jurisprudența franceză¹⁵, având în vedere că prin acest act de procedură nu doar se concretizează sub o anumită formă și aspect particular dreptul la acțiune, ci se fixează cadrul subiectiv și obiectiv al viitoarei judecări¹⁶.

¹³ În acest sens, M. Tăbărcă, op. cit., n. 269, p. 664 – 665.

Autoarea citată argumentează și prin aceea că textul, fiind înscris în capitolul dedicat dispozițiilor speciale, denotă intenția legiuitorului de a se abate de la regulile de competență anterioare, însă precizează că nu se pune problema nesocotirii și a competenței materiale, întrucât, potrivit legii, reclamantul are alegerea numai între instanțe de același grad.

¹⁴ Pentru o referință doctrinară sub acest aspect, G. C. Frențiu, op. cit., p. 20. (Autoarea arată că una dintre calitățile speciale prevăzute de text trebuie să existe la data promovării cererii de chemare în judecată, întrucât la acest moment se stabilește competența instanței).

¹⁵ În acest sens, Sylvie Durfort, op. cit. p. 223.

Autoarea citată, adnotând aprobativ jurisprudența unor instanțe franceze arată că art. 47 din Codul de procedură civilă francez nu este aplicabil atunci când partea interesată a încetat să-și mai exercite funcțiunile în circumscripția jurisdicției în cauză; împrejurarea ca un magistrat sau un auxiliar al justiției și-a exercitat anterior funcțiunile în circumscripția jurisdicției sesizate nu poate să conducă, în realitate, la o „interdicție” geografică susceptibilă de o extindere dependentă de cariera sa și valabilă pe toată durata rămasă a acestei cariere, ba chiar și după încheierea sa, întrucât nici litera și nici spiritul textului nu exprimă acest lucru.

¹⁶ M. Condoiu, „Procesul civil. Forma, materia și metoda”, Editura C.H. Beck, București, 2009, p. 185; I. Deleanu, „Tratat de procedură civilă”, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2013, p. 906.

Acest din urmă autor arată sintetic: <<Cererea de chemare în judecată „creează instanța”, „creează judecata”, stabilește „o legătură juridică procesuală între părți”, o situație juridică nouă de natură procesuală, producătoare de consecințe juridice atât între părți, cât și între acestea și instanță>>.

Ad similibus, în jurisprudența de unificare a instanței supreme s-a făcut deja o distincție conceptuală între noțiunea de „proces” și cea de „cerere”, arătându-se, prin raportare la definițiile doctrinare, că procesul civil este mijlocul de realizare a justiției constând într-o serie de activități desfășurate de către instanță, părți, organe de executare și alte persoane sau organe care participă la înfăptuirea de către instanțele judecătorești a justiției, în vederea realizării sau stabilirii drepturilor civile; în sens tehnic și juridic, procesul civil parcurge o evoluție, în faze de desfășurare, începând cu etapa sesizării instanței și până la actul final al judecării, care este hotărârea, fiecare etapă evoluând, la rândul său, cu ajutorul și în baza unor acte de procedură care sunt stabilite de lege, astfel încât să asigure scopul final al procesului – pronunțarea unei hotărâri (Înalta Curte de Casație și Justiție –

1.7. În final, se cuvine a se menționa că o altă constantă a doctrinei și practicii judiciare române și franceze este dată de recunoașterea, în privința normelor analizate a tuturor caracteristicilor unor norme speciale, derogatorii de la regulile de drept comun aplicabile în privința competenței teritoriale, chiar dacă aceste reguli ar fi cuprinse în legea – cadru de procedură civilă sau în alte legi speciale și indiferent de obiectul sau natura litigiului¹⁷.

§. 2. Valorificarea considerațiilor de principiu anterior prezentate în soluționarea primei probleme de drept referitoare la stabilirea înțeleșului sintagmei <<instanța la care își desfășoară activitatea>> din cuprinsul art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, republicat.

2.1. În temeiul analizei teoretice efectuată în precedent, se poate concluziona că dispozițiile imperative cuprinse în art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă republicat, edictate de legiuitor în scopul asigurării unor garanții de imparțialitate obiectivă sunt norme speciale, derogatorii, atât de la dreptul comun în materia strămutării, cât și de la normele de competență teritorială, indiferent dacă acestea sunt de ordine publică ori de ordine privată și chiar dacă acestea ar fi cuprinse în Codul de procedură civilă sau în legi speciale.

În considerarea acestui caracter al normelor consacrate de text, precum și a semnificației juridice dată acestora din perspectiva dreptului de acces la justiție, ele nu pot fi supuse decât unei interpretări limitative, întrucât *exceptio est strictissimae interpretationis*.

Completul Competent să judece recursul în interesul legii, decizia nr. 2 din 18 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 313 din 30 mai 2013).

¹⁷ I. Leș, op. cit., n. 10, p. 212 (Autorul arată că acest caracter al normei rezultă din plasarea textului în capitolul consacrat unor dispoziții speciale de competență).

M. Tăbărcă, op. cit., n. 269, p. 664 – 665;

Gh.L. Zidaru, în „**Noul Cod de procedură civilă**”, precit., nota 2 subsol, p. 379; „**Prorogarea ...**”, precit., nota 18 subsol, p. 523; (Autorul consideră că art. 127 din Noul Cod de procedură civilă trebuie privit ca o normă specială și derogatorii de la dreptul comun al strămutării).

Concluziile Avocatului General Jean – Dominique Sarcelet în cauza în care Curtea de Casație a dat avizul din 23 mai 2011 – secțiunea „*Les conditions d’application de l’article art. 47*” (par. 1 și 3) - https://www.courdecassation.fr/jurisprudence/2/avis/15/integralite_avis_classes_annees_239/2011_3825/23_mai_2011_1100003_3976/avocat_general_20229.html - consultat la 10 martie 2016.

2.2. La aceeași concluzie se poate ajunge și pe calea interpretării gramaticale a normei, premisa acestei interpretări fiind aceea că gândirea legiuitorului este suprinsă perfect în modul său de exprimare și că limbajul utilizat de text redă riguros intenția legiuitorului¹⁸.

Astfel, se observă că în cuprinsul art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă republicat, legiuitorul a întrebuițat pronumele relativ „care”, acesta înlocuind substantivul „instanța” din sintagma „instanța la care își desfășoară activitatea”.

Derivă concluzia că legiuitorul a avizat *doar* instanța unde își desfășoară efectiv activitatea judecătorală.

În plus, calitățile cerute de text pentru aplicarea sa, acelea de reclamant și judecător trebuie întrunite cumulativ, potrivit normei, prin raportare la o cerere de competență instanței la care titularul acesteia își desfășoară activitatea.

2.3. Având în vedere regulile de invocare a excepției de necompetență absolută, precum și semnificațiile cererii de chemare în judecată, anterior prezentate, rezultă că momentul procesual de referință, ales de legiuitor pentru aplicarea normei este acela al învestirii instanței, textul conducând în mod logic și juridic spre o aplicare exclusiv în faza soluționării cauzei în primă instanță, nu și în căile de atac.

Aceași concluzie se desprinde și din jurisprudența Curții Constituționale care a observat că, deși art. 127 din Codul de procedură civilă apare ca fiind alternativă la instituția strămutării, reclamantul judecător nu ar putea uza de aceste prevederi și nici instanța competentă să-i soluționeze cauza nu ar fi putut invoca nerespectarea acestora, atâta timp cât aceste dispoziții procedurale circumscriu obligația reclamantului judecător de a introduce cererea la o instanță de același grad din circumscripția unei curți de apel învecinate **doar calității sale de a fi judecător la instanța competentă să-i soluționeze cauza, nu și la o instanță de grad superior**¹⁹.

¹⁸ Lucreția Dogaru, Gh. Mihai, „Norma juridică și interpretarea ei”, Universul Juridic, București, 2015, p. 255;

¹⁹ Curtea Constituțională, decizia nr. 558 din 16 octombrie 2014, precit., par. 23 și 24;

Prin urmare, sintagma „*instanța la care își desfășoară activitatea*”, conducând *per se* către ideea de efectivitate a exercitării atribuțiilor de serviciu de către judecătorul reclamant într-o cerere de chemare în judecată de competența aceleiași instanțe, se raportează la competența de primă instanță a acesteia, derogarea instituită de textul analizat operând doar sub aspecte ce vizează competența teritorială, nu și materială.

În situația în care legiuitorul ar fi dorit ca textul să se aplice în considerarea curții de apel în a cărei circumscripție se află instanța la care își desfășoară activitatea reclamantul judecător, prin luarea în considerare și a posibilității exercitării căilor de atac, ar fi reglementat expres o atare ipoteză²⁰.

Referirea la curtea de apel în a cărei circumscripție se află instanța care, în mod normal, ar fi fost competentă teritorial să soluționeze cererea poate fi explicată exclusiv din perspectiva realizării unei delimitări teritoriale pe baza căreia se poate stabili instanța învecinată care poate fi sesizată²¹.

2.4. Pe lângă acest argument, poate fi adus și cel în care se explică sfera de aplicare a normei din perspectiva subiecților cărora li se adresează.

Autorii acestei explicații subliniază că alegerea destinatarilor normei nu este pur aleatorie, excluderea anumitor categorii din ipoteza sa fiind explicată pe baza unei filosofii de aplicare a textului, acesta integrându-se unui mecanism articulat ce are în vedere așezarea legală, în cauzele civile, a competenței materiale de primă instanță a judecătoriilor, tribunalelor și curților de apel²².

În consecință, referirea la circumscripția curții de apel se cuvine a fi înțeleasă și din perspectiva competenței materiale de primă instanță a curților de apel, astfel cum aceasta este stabilită prin art. 96 pct. 1 din Codul de procedură civilă și legi speciale.

---

²⁰ G.C. Frențiu, op. cit., p. 22;

²¹ Idem;

Autoarea citată arată și că. „*Întrucât tribunalele sunt arondate curților de apel, în vederea stabilirii tribunalului competent teritorial, s-a reglementat ca delimitarea teritorială a instanței competente să se facă în funcție de vecinătatea curților de apel.*”

²² M. Tăbărcă, op. cit., n. 273, p. 666;

2.5. Având în vedere aceste aspecte, apreciez că în cauză nu sunt întrunite premisele interpretării extensive prin oricare dintre procedeele sale (analogia, lărgirea conceptelor sau inducție).

Astfel, în doctrină²³ s-a arătat că această tehnică de interpretare intervine atunci când există discordanță între textul legii și voința legiuitorului, pentru că litera legii spune mai puțin decât a voit legiuitorul, sfera de cuprindere a normei juridice fiind așadar mai largă decât formularea textuală (*lex dixit minus quam ut voluit*).

Or, față de caracterul special și derogatoriu al normei cuprinsă în art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, precum și față de semnificația textului din perspectiva dreptului de acces la justiție, funcționează în plenitudinea sa interpretarea declarativă, legea spunând exact ceea ce a dorit (*lex tam dixit quam ut voluit*).

2.6. Eventualele bănuieli legitime ce ar putea plana asupra imparțialității instanței investită cu soluționarea unei cereri de chemare în judecată, atunci când această instanță nu este aceea la care reclamantul judecător își desfășoară activitatea ori a unei cereri de apel sau recurs, când reclamantul își desfășoară activitatea la instanța competentă să o soluționeze pot fi înlăturate prin mecanismele alternative de garantare a imparțialității subiective – abținere sau recuzare, respectiv, strămutare, în condițiile art. 42 pct. 13, art. 43 și art. 140 alin. (2) din Codul de procedură civilă, republicat.

§3. Analiza noțiunii de „grefier” raportat la sintagma „instanța la care își desfășoară activitatea” din cuprinsul art. 127 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă

3.1. Examinarea jurisprudenței anexată sesizării de recurs în interesul legii relevă că această problemă de drept s-a ridicat exclusiv în privința cauzelor în care calitatea de reclamant aparține grefierilor de la parchetele de pe lângă instanțele judecătorești, inclusiv în acele situații în care aceste

²³ L. Dogaru, Gh. Mihai, op. cit., p. 322 - 326

parchete funcționau pe lângă instanțele judecătorești competente material să se pronunțe în primă instanță asupra cererilor de chemare în judecată.

Cele două orientări divergente sunt circumscrise, pe de o parte, unei interpretări care, prin raportare la scopul normei, acela de a asigura imparțialitatea obiectivă a instanței, plasează accentul asupra necesității ca personalul auxiliar în discuție să-și desfășoare efectiv activitatea în cadrul instanței judecătorești și, pe de altă parte, unei interpretări care, în considerarea aceluiași scop al textului, precum și a modului de organizare și funcționare a parchetelor, conchide în sensul aplicării textului art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, republicat și în privința grefierilor din cadrul parchetelor.

3.2. Astfel cum am arătat în precedent, legiuitorul român, departajându-se net de modelul său francez, a preferat, pentru evitarea exceselor de interpretare, ca din categoria amplă, a auxiliarilor justiției, să indice expres și limitativ subiecții pe care înțelege să îi plaseze în sfera de aplicare a dispozițiilor art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nominalizând în cuprinsul alin. (3) al aceluiași articol doar pe grefieri, categorie circumscrisă noțiunii generale de personal auxiliar de specialitate, astfel cum aceasta este definită de art. 3 din Legea nr. 567/2004, modificată și completată.

De asemenea, în partea introductivă a prezentului punct de vedere am apreciat că determinarea pe care a realizat-o legiuitorul este rezultatul unei aprecieri exclusive a acestuia, în temeiul și limitele competențelor sale constituționale, apreciere făcută prin observarea atribuțiilor, competențelor și incompatibilităților stabilite pentru fiecare categorie profesională enumerată, astfel cum acestea au fost stabilite prin Constituție, Legea de organizare judiciară, statutele proprii și codurile deontologice ale fiecăreia dintre profesiile indicate.

3.3. În privința personalului auxiliar de specialitate, cu referire particulară la grefieri, se observă că, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 567/2004, modificată și completată, munca acestora, în îndeplinirea actului

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORUI GENERAL

de justiție, constituie un sprijin pentru judecători și procurori, competența acestei categorii de personal și îndeplinirea corectă a sarcinilor care îi revin jucând un rol important în buna desfășurare a activității instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea.

Potrivit art. 3 din același act normativ, personalul auxiliar de specialitate, în care este inclus și corpul grefierilor, funcționează în cadrul compartimentelor auxiliare ale instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, organizate potrivit art. 116 – 118 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În art. 4 din Legea nr. 167/2004 este consacrată, cu titlu de principiu general, obligația acestui personal ca, prin întreaga sa activitate, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte normele deontologice ale profesiei și să participe la formarea profesională continuă.

Din ansamblul statutului personalului auxiliar de specialitate rezultă cu evidență că legiuitorul a înțeles să plaseze grefierii de la instanțe și parchetele de pe lângă acestea sub un regim juridic unitar, atât în ceea ce privește cariera profesională, cât și drepturile și îndatoririle aferente acestui statut.

Sub acest din urmă aspect, se observă că art. 76 din lege se prevede că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea are obligația să își îndeplinească îndatoririle de serviciu cu profesionalism, imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legea și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice ori prestigiului justiției.

Aceeași constatare se poate face și pe temeiul prevederilor din Codul deontologic al personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORUI GENERAL

și parchetelor de pe lângă acestea, aprobat prin Hotărârea nr. 145/2005 a Consiliului Superior al Magistraturii²⁴.

3.4. Pe baza acestor referințe de reglementare se observă că, în considerarea rolului corpului grefierilor la îndeplinirea actului de justiție, opțiunea generală este aceea de a institui pentru grefierii din cadrul instanțelor și parchetelor un statut juridic unitar, atât sub aspectul drepturilor, cât și îndatoririlor acestora.

Prin urmare, în virtutea principiului *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*, apreciez că textul art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, republicat este aplicabil în egală măsură grefierilor de la instanțe și celor de la parchete.

În considerarea statutului juridic unitar al celor două categorii de grefieri analizate, dar mai ales a obligației comune a acestora de a se abține de la orice fapt ce ar putea prejudicia prestigiul justiției, apreciez că scopul avut în vedere de legiuitor prin edictarea normei cuprinse în art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, acela de a asigura un mecanism preventiv de garantare a imparțialității obiective a instanței investită cu soluționarea unei cereri de chemare în judecată în care un grefier poate avea calitatea de reclamant se verifică în egală măsură, atât în privința grefierilor de la instanțe, cât și a celor de la parchetele de pe lângă acestea.

3.5. Ca atare, dispozițiile art. 127 alin. (3) din Codul de procedură civilă, republicat, potrivit cărora, dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică *in mod corespunzător* și în cazul procurorilor, asistenților judicari și grefierilor pot

---

²⁴ Potrivit art. 1 din Codul deontologic, conduita etică a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este esențială pentru calitatea justiției din România, pentru transparența, imparțialitatea și independența actului de justiție.

Acest cod se aplică, potrivit art. 3 tuturor grefierilor din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea.

În ceea ce privește îndatorirea grefierilor de a contribui la apărarea prestigiului justiției, prin art. 4 și 5 din Codul deontologic se arată că, prin întreaga sa conduită, personalul auxiliar de specialitate al instanțelor și parchetelor trebuie să contribuie la respectarea supremației legii, la asigurarea transparenței și a încrederii cetățeanului în autoritatea judecătorească.

Potrivit art. 6 din Codul deontologic, în exercitarea profesiei sale, personalul auxiliar de specialitate trebuie să manifeste competență, imparțialitate și celeritate, fiind obligat să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii justițiabililor ori prestigiului justiției.

primi, într-o interpretare și aplicare coroborată cu prevederile alineatelor precedente următoarele semnificații:

În primul rând, distincțiile prevăzute de alin. (1) și (2) ale acestui articol vor opera și în privința grefierilor, indiferent dacă aceștia își desfășoară activitatea la instanțe sau parchete, după cum, într-o cerere de chemare în judecată, au calitatea de reclamant și, respectiv, de pârâți.

În al doilea rând, pornind de la interpretarea propusă în precedent cu privire la sintagma „*instanța la care își desfășoară activitatea*” din cuprinsul art. 127 alin. (1), cheia de lectură a textului alin. (3) al acestui articol este dată de faptul că, în privința grefierilor de la parchetele de pe lângă instanțe se are în vedere instanța căreia, potrivit regulilor de competență materială și teritorială aplicabile în considerarea obiectului și naturii cererii de chemare în judecată, îi revine competența de soluționare a cauzei în primă instanță, deci instanța care, în mod obișnuit, și în lipsa prorogării legale ce operează ca efect al competenței facultative, ar fi putut fi competentă în considerarea elementelor obiective și subiective ale cererii (altele decât cele date de calitatea de grefier a reclamantului).

În al treilea rând, în considerarea situației particulare a parchetelor care, potrivit art. 131 alin. (3) din Constituție funcționează pe lângă instanțele de judecată și în privința cărora, potrivit Legii nr. 304/2004, privind organizarea judiciară, republicată, modificată și completată, circumscripțiile teritoriale se suprapun perfect circumscripțiilor judecătoriilor, tribunalelor și curților de apel, sintagma „*se aplică în mod corespunzător*” din alin. (3) al art. 127 din Codul de procedură civilă poate fi înțeleasă ca referindu-se la procurorul și/sau grefierul de la parchetul corespunzător instanței prevăzută de alin. (1) al aceluiași articol.

În al patrulea rând, din perspectiva efectivității exercitării funcției, raportarea la momentul investirii instanței prin cererea de chemare în judecată nu suscită discuții distincte de cele formulate anterior în privința judecătorului.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORUI GENERAL

În schimb, efectivitatea desfășurării activității capătă, în privința parchetelor și, consecutiv, a procurorilor și grefierilor din cadrul acestora, o dimensiune distinctă, de vreme ce, potrivit art. 62 alin. (4) din Legea nr. 304/2004, privind organizarea judiciară, republicată, parchetele sunt independente în relațiile cu instanțele judecătorești.

Tocmai de aceea, sintagma utilizată de legiuitor în cuprinsul art. 127 alin. (3) din Codul de procedură civilă – „*se aplică în mod corespunzător*” trebuie înțeleasă în contextul principiilor de nivel constituțional și legal care guvernează organizarea și funcționarea parchetelor.

Așadar, efectivitatea cerută de art. 127 alin. (1) din Codul de procedură civilă, republicat se cuvine a fi înțeleasă, în contextul alin. (3) al acestui articol, ca referindu-se la desfășurarea activității în cadrul unei unități de parchet ce funcționează pe lângă instanța arătată în alin. (1), indiferent dacă este vorba de un procuror sau grefier.

În final, argumentul dat de rațiunea reglementării funcționează cu valențele sale depline, atât în privința grefierilor de la instanța competentă să judece cererea în primă instanță, cât și în privința grefierilor de la parchetul de pe lângă această instanță (*ubi eadem est ratio, eadem solutio esse debet*).

Analogia pe care acest argument ar plasa-o în discuție este doar aparentă și ca atare nu poate fi dezavuată, chiar dacă intervine asupra unei norme de procedură specială și derogatorie, de vreme ce utilizarea în raționament a referirilor la identitatea de rațiune a normei este permisă de însuși conținutul normativ al textului analizat care arată că regulile instituite în considerarea judecătorului reclamant *se aplică în mod corespunzător* procurorilor și grefierilor.

Dimpotrivă, o interpretare restrictivă a normei, cu excluderea din sfera sa de aplicare a grefierilor de la parchete, ar conduce la o fragmentare excesivă a acestei din urmă operațiuni, ceea ce nu corespunde în totalitate scopului urmărit de legiuitor care, făcând referire generică la grefieri, nu distinge între grefieri ce funcționează în cadrul instanțelor de judecată și cei care își desfășoară activitatea în cadrul parchetelor de pe lângă acestea.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PRIM-ADJUNCT AL PROCURORULUI GENERAL

Față de cele expuse, în temeiul art. 517 din Codul de procedură civilă, solicit admiterea recursului în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție și pronunțarea unei hotărâri prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii în problemele de drept sesizate.

PRIM-ADJUNCT AL PROCURORULUI GENERAL*

Dimitrie Bogdan LICU

* În condițiile vacanței funcției de Procuror General, potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (4) din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, aprobat prin Ordinul nr. 2632/C/2014 din 30 iulie 2014 al Ministrului Justiției, modificat prin Ordinul nr. 1650/C/2015 din 18 mai 2015 al Ministrului Justiției, publicat în Monitorul Oficial, partea I, nr. 367 din 27 mai 2015